

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 4/2. szám. Hirdetések árszabás szerinti vételnek fel.

I. évfolyam.

41. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szombat, július 13.

Amungó szentháromság

Eltetszenek talán találni, hogy kik alkotják a mungó szent háromságot: Lukács, Tisza, Khuen. Lukács, a ravasz; Tisza, az erős; Khuen, a sunyi. A mungó szentháromság, a munkapárt összes korifeusai kibontakozási tervekkel kopogtatnak a bécsi előszobákban. Lukácsnak is, Tiszának is, sőt a néhai Khuen-Hédervárynak is eszébe jutott valami, amit Béccsel közölni hazafias kötelességnek ismert fel.

Lukács aligha képzel más megoldást, mint hogy Tisza Istvánt, aki mégis csak a naját felelőségére rendelte a parlament csarnokába a fegyveres erőt és a képviselői immunitást elnöki hatáskörében gyalázta meg, feláldozzák az ország jogérte-
tének.

Ami balkánstíliú Talleyrandunk, kinek nagy mintaképével azonos vonása, hogy mindig azok véreire áhítanak, akik vele tartanak, legalázatosabb felterjesztésében bizonyára nem mulasztotta el rámutatni arra a történelmi igazságra, hogy a Curtiusokat mint hősokeket tisztelni illik, de azoknak viszont, ha megtették a honmentő ugrást, nem illik kimászni a gödörből és a polgári élethez ragaszkodni...

Tisza István kibontakozási tervének alapgonddal is kézenfekvő. — Lukács miniszterelnökségét az ellenzék legveszedelmesebb csoportjával való érintkezési szálai tették lehetővé és szükségessé. Ezek a szálak örökre megszakadtak. Az ellenzék semmiben sem oly egyértelmű, mint Lukács gyűlöletében. Az ő efláldozása mindenkinek elégtételt szerezne s a munkapártban zavart nem okozna, mert hiszen ez a párt nem az övé, csak kölcsön kapta, éppen Tiszától. Ha eltűnne a súlyosztóban, űr ne maradna utána. Ha egyiküknek részt kell vennie a másik temetésén, csakis ő, Tisza mondhatja a gyászbeszédet, már csak azért is, mert különben baj lehet a kompakt többséggel.

Mialatt pedig a két testvér így kínálja az egymás fejét, közbemosolyog a szelid Khuen. Csak nem felejtették meg el, hogy ő vásárolta meg az országot, — az üzlet eredményét is mérlegelve valóságos gunyáron. A képviselők túlnyomó része

még mindig neki adósa a választási költségekkel. És ami fő: a parlamentarizmus lerombolásának büncselekményében alibit tud igazolni, Nem ő tette, sőt: ő nem tette. Ezt az érdemet csak méltatni fogja a nemzet. Egy Rinaldo, aki nem őlt, mikor az áldozat elhaladt a pagonyában. A másik kettő egyformán terhelt. Ő viszont mint megváltó jöhet. S talán még nem is szüntek meg mindazok az érzelmi kapcsolatok, melyek valamikor az ellenzék tekintélyes tényezőihez fűzték. Egy furdólevél Nauheimba és sok minden fordulhat...

Ami közbeszól a görög tragédiák magasztos szabályai szerint a kórus, a munkapárti névtelenek sokasága, akiket a közgyűlölet pestise tizedel, akik vesztüket érzik a lelki-
ket terhelő büntudat miatt és mindenkit feláldoznának, csak hogy szabaduljanak. Oedipusz vagy Kreon, — vagy akárki, nekik mindegy, csak menekülhessenek ép bőrrel. Tiszát már az első perctől fogva tessék el a patheonba; azt is alig várják, hogy Lukácstól szabaduljanak és Khuen-Héderváryra se aspirálnak, ismerve a Belvedere külvéleményét. Csak élni, élni! És kiengesztelni a haragvó isteneket!

Igy folyik a klasszikus vásár az emberfejekkel, pedig még hónapok választanak el a nagy leszámolástól. Mindez pedig, kapcsolatban sokkal a hirtelleg, melyek szerint a munkapárt feloszlan és más név alatt feltámadni szándékozik, azt mutatja, hogy a juniusi események hősei egyenként és összevéve még mindig nem ismerik tetteik igazi horderejét és elmaradhatatlan következményeit. Azt hiszik, hogy a nemzet és alkotmány ellen elkövetett bűnöket úgy lehet majd expiálni, mint holmi kisebbmértetű hamis bukást: egyik-másik cégtag eltűnik néhány hónapra a nyilvánosság színteréről, az üzleti cégablára más név kerül s minden adósság, minden teher ki van egyenlítve.

Milyen óriási tévedésben vannak ezek az életfenntartási ösztönökben vonagló urak. Hát lehet ő közöttük különbséget tenni? Hát egyiknek bűnhődése mentesíti a másik felelőségét? Hát elégtételnek és a jövő tisztasága iránt való garanciának tekint-
hetné-e az ország azt, ha Tisza és Lukács mennek és a Nagy Sándorok és az Ercegy Péterek tovább grasszálhatnak Khuennek vagy bárki másnak firmája alatt? Nem, erről szó sem lehet.

Megtörténhetik, — bár a jelek az ellenkezőjét mutatják, — hogy a nemzet megint gyengének és gyávának, a vezérek céltudatlanoknak és gerincteleneknek fognak bizonyulni. Akkor azonban fölösleges lesz a fejekkel való önző labdajáték s akkor az egész egymáshoz méltó társaság együtt maradhat. De ha nem így fog történni, ha a mögöttünk levő katasztrófális események felrázták végre az ország népet haldoklósszerű letargiájából, ez esetben pusztulnia kell mindazoknak, akik részt vállaltak ama gyászos munkában, mely alkotmányunk életereinek elvágásával kiszolgáltatta az országot atavisztikus ellenségeinek.

Megszűnik

a pénzválság.

Lefujják az olasz-török háborút.

Egész gazdasági életünk keservesen érzi a pénzválságot, amely már hónapok óta nehezedik ránk s nagyon sok ekzsisztenciát már-már végromlással fenyeget.

Amilyen olcsó volt tavaly a pénz s amilyen sok volt, olyan drága most és annyira nincs. Pénzintézeteink nem csak megszorították a hitelezést, hanem egyenesen azt is mondhatjuk, hogy szinte teljesen megszüntették a kölcsönök adását.

Ilyen körülmények között gazdasági életünk is, mely a múlt években igazán hatalmas lendületet vett s nagymértű fejlődést mutatott, néhány hónap óta oda jutott, hogy már beszélni sem lehet róla. Gazdasági téren mintha az egész élet most megállt volna. Mert az a nagyon kevés és a mellett méregdrága pénz, melyet pénzintézeteink ma a gazdasági igények fedezésére hajlandók adni, olyan semmi a gazdasági forgalmi élet szükségletéhez képest, mint amennyi egy csepp a tenger vizéhez mérten.

A mai pénzügyi válságnak egyedüli oka az a pusztító és nemcsak vért, hanem millió meg millió pénzt elnyelő háború, mely már egy év óta egyáltalán nem lankadó erővel és dühvel folyik a törökök és olaszok közt Afrika partjain, Tripolisz körül.

Ennek a háborúnak a kitörése idézte fel s ennek a dulása tartja fenn ezt a pénzinséget, amelybe most vagyunk.

Mert tudni kell — és ez a legvilágosabb cáfolata a kormánylapok hazudozásainak, — hogy nemcsak nálunk van ez a pénzválság, hanem éppen így van ez Ausztriában, Németországban, Franciaországban és más európai államokban, nem is említve magát Olaszországot, amely már-már a tönk szélére kerül e miatt. Nyilvánvaló, hogy a magyar obstrukció mégse volna képes sem a német, sem a francia pénzpiacot befolyásolni, tehát nyilvánvaló az is, hogy nem is ez az obstrukció az oka a mi pénzügyi válságunknak se. Különbözik pedig most már több mint egy hónapja, hogy nincs is obstrukció, még sem akar javulni, sőt mindig rosszabbodik a pénzügyi helyzet. Így derül ki a kormány szöcsöveinek e téren is való hazudozása.

Az olasz-török háború azonban annál is inkább nyomasztólag hat az egész európai pénzpiacra, mert e háború folyama alatt egyre kiserk a Balkán lángbaborulása s ennek nyomán egy európai nagy háborúnak a kitörése.

Igy nagyon is érthető, hogy a pénz hatalmasságok visszahúzódnak pénzes zacskóikkal oduikba, félve és számítva az esetleges európai háborúra.

Most azonban egyszerre a béke szelők kezdnek fujdogálni. Berlinből és Konstantinápolyból érkeztek a küszöbön lévő békeről táviratok.

A békehíreket eddig nem cáfolták meg s ez mutatja a komolyságukat. A hírek szerint most egyelőre fegyverszünet áll be s három napon belül megszünnének a hadakozó ellenfelek közt az ellenségeskedések.

Ennek az eseménynek rendkívüli messzehatók a jelenségei. Amint a háború felidézte a mostani pénzválságot, a háború megszűnése megszünteti ezt a válságot s újra bekövetkezik majd a gazdasági élet lendülése egész Európában és nálunk is.

Kereskedelmi politikánk

kilátásai.

Ilyen cím alatt érdekes cikk jelent meg a Szerényi József tollából. A cikkből közöljük a következő fontos részeket:

A legutóbbi gazdasági kiegyezés, helyesebben mondva az Ausztria és Magyarország között kötött első tulajdonképpeni kereskedelmi szerződés ötödik évében a monarchia két állama közti gazdasági egyetértés minden barátjának azt a kérdést kell feltennie: Közeledtünk a szerződés megkötése óta egymáshoz és a további megegyezés esélyei javultak-e vagy romlottak-e? Közelebb jutván gazdasági viszonyainknak 1917-ben történelmünk újabb szabályozásához, fel kell tennünk ezt a kérdést, ha csak nem akarunk struccpolitikát űzni és a kellemes reménykedés kedvéért magunkat csalni, nem törődve azzal, hogy annak idején az ébredés keserű csalódásokat hozhat. Sajnos azonban, hogy nálunk — és itt a szerződéses viszonyról fogva nemcsak Magyarországot, hanem Ausztriát is érttem — szinte az a szabály, hogy nem törődünk olyan dolgokkal, amelyek ugyanis befognak következni. A politika napikérdései háttérbe szorítják a fontosabb, életbevágó kérdéseinket és mikor valaminek az ideje elkövetkezik, bennünket rendszerint készületlenül talál és rendszerint a legszerencsétlenebb megoldás következik: a jól ismert provizórikus gazdálkodás, amelyre, ugylátszik, monarchiánk kitűnően be van rendezve. A legutóbbi kiegyezés előtt is teljes tíz évig folytonos bizonytalanságban volt mind két állam gazdasági élete és ez idő alatt nem egy pillanat volt, amikor a gazdasági életet igen-igen nagy veszély fenyegette.

Már az sem nagyon kedvező a két állam gazdasági fejlődésére, hogy gazdasági viszonyainkat rövid tíz-tíz éves időközökre állapítjuk csak meg, de az még sokkal aggasztóbb jelenség, ha e rövid időt provizóriumok még megrövidítik. Lehet-e azonban ezt az utat 1917 után is járni és nem tornyosulnak-e a provizóriummal való gazdálkodás útjába leközölhetetlen nehézségek? Hogy erre felelhessünk, át kell tekintenünk a gazdasági élet egész területét, amely abban az időpontban szabályozás alá kerül. Elsősorban meg kell vizsgálnunk a jelenlegi kereskedelmi szerződést, amely a fennálló megállapodásnál fogva az 1917-ik éven túl meg nem hosszabbítható és a vám-tarifát, illetve a vámtarifáka, amelyeknek megalkotása legutóbb is nagy nehézségeket okozott, míg végre kemény évekig tartó küzdelem után sikerült megegyezést létrehozni. Meg kell azután vizsgálni a bankkérdést, amely ugyanakkor lesz ismét aktuális. Harmadsorban az összes nagyobb államokkal kötött fontosabb szerződéseket, továbbá az összes meghatározatlan tartalmu legtöbb kedvezményes szerződéseket, amelyeket egyoldalú kivánságra fel lehet mondani, de amelyeknek esetleges megújítása is ehhez a komplexumhoz tartozik.

Lehetséges-e a megoldásra váró kérdések ilyen nagy tömegénél provizóriumra gondolni? Én a magam részéről majdnem kizártnak tartom, eltekintve attól, hogy a kérdés megoldása nem függ a mi egyoldalú el-

határozásunktól, sőt mielőtt a kül-államokkal tárgyalásokba bocsátkoznánk, először magunkkal kell tisztában lennünk egymás között. Volt ugyan már precedens arra, hogy a külföldi szerződéseket előbb megkötötték, mielőtt a két állam egymás közti szerződése létre jött, de ez az eset olyan politikai és gazdasági zavarokat okozott, hogy a monarchia érdekében ezt lehetőleg ki kell kerülni. Provizóriumra tehát nem szabad gondolni és csak a végleges megoldásra szabad törekedni. Ezt nem csak egymással szemben való érdekeink kívánják, hanem egyrészt Németországgal, másrészt a Balkán államokkal szemben való érdekeink is. Ezek az érdekek kívánják a helyzet mielőbbi tisztázását, már csak azért is, nehogy a Balkán államokkal nagy gazdasági érdekeink dacára is legutóbbi kössük meg szerződéseinket, természetesen kedvezőtelenebb viszonyok között és ebből kifolyólag kevésbé kedvező feltételekkel.

A legkényesebb kérdés ismét a vámtarifa kérdése lesz. Erre vonatkozólag mindkét félnek tisztában kell lennie saját érdekeivel és ezen az alapon kell előkészületeit megtennie. Mielőtt azonban a közös munka megkezdődik, tisztázni kell azt a kérdést, vajon a jelenlegi helyzet fenmarad-e vagy hogyan fog alakulni a gazdasági viszony — mert ettől függ természetesen a vámtarifa — és érvényben maradt a jelenlegi szerződéses tarifa vagy sem? Ezek nagy horderejű elvi kérdések, melyek mindenekelőtt megoldandók. Ha ebben a kérdésben a megegyezés létrejött, meg kell állapítani, szükséges és kívánatos-e új tarifa készítése, vagy elég-e a jelenlegi terminushoz nem kötött vámtarifa novellaris módosítása.

Ezek a kérdések az egymásközi viszony szempontjából a legfontosabbak. Ha ezek megoldatnak, a többi már detailmunka, ahol azonban még akadhatnak nehézségek a differenciák. Ha még rámutatok a huskérdésre, amelyet két év óta tárgyal a két állam kormánya, minden eredmény nélkül és amely szintén felszínre fog kerülni, akkor — azt hiszem — eléggé bebizonyítottam, hogy 1915-ig igen rövid idő áll rendelkezésünkre azokkal a feladatokkal szemben, amelyeket addig meg kell oldani.

1867 óta a legnehezebb kereskedelempolitikai helyzet előtt állunk tehát. Olyan tömege a nagyfontosságú kérdéseknek, amilyen még eddig nem volt. Itt az eredmény előfeltétele volna az őszinte közeledés egymáshoz. Megtörtént-e ez? Sajnos, nem. Sajnos, ma még távolabb állunk egymástól, mint a legutóbbi kiegyezés előtt és a remények, amelyek a szerződés megkötéséig fűztünk, nem valósultak meg. Még van egy kevés időnk. Több mint két év választ el bennünket a tárgyalások megkezdésétől. Az előkészületekhez már kevés, de elég ahhoz, hogy a két állam érdekelt körei között egy kis jóakarattal a dolgok kedvező fordulatát előidézhessük. Az ipar képviselőinek szóhoz kell jutnia, — mert a politika sokszor az iparosok nélkül csinálja számadásait. Ezt

nem szabad az iparnak engednie, ha megakarja akadályozni érdekeinek sérelmét. Sokkal nagyobb érdekek forognak kockán. Nemcsak a két állam gazdasági érdekei, hanem a monarchia tekintélye is, amely így szintén károsodást szenvedne!

Sorozások

Debreczenben és Hajdúvármegyében.

A honvédelmi miniszter elrendelte a sorozások megtartását és annak határidejéről augusztus hó 12-től október hó 5-ig terjedő időt jelölte meg. A sorozást kitűző honvédelmi miniszteri rendelet megérkezett Debreczen városához s már meg is állapították a sorozás napjait. Ezek szerint a 39. hadkiegészítő parancsnokság területén a sorozásokat a következő helyeken, a következő időkben tartják meg:

Debreczenben augusztus hó 12., 13., 4., 16., 17., 19. napján.

Hajduszoboszló városban augusztus 21. és 22. napján.

A hajduszoboszlói járásban augusztus 24., 25., 26., 27., 29. napján.

A derecskei járásban augusztus 30., 31., szeptember 1., 2., 3. napján.

A központi járásban szeptember 5., 6., 7., 9. napján.

Hajdúnánás városban szeptember 10., 11., 21. napján.

Hajdúböszörmény városban szeptember 13., 14., 16., 17. napján.

A hajdúböszörményi járásban szeptember 18., 19., 20. napján.

A margittai járásban szeptember 23., 24., 25., 26. napján.

A székelyhídi járásban szeptember 28., 30., október 1., 2. napján.

Az érmihályfalvai járásban október 3., 4., 5. napján.

Debreczen város részéről a sorozóbizottság elnöke Körner Adolf főjegyző, helyettes elnöke Szabó Kálmán tb. főjegyző lesz, mint járási sorozó tisztviselőhelyettes Szilágyi Bálint vesz részt a Debreczen városi sorozáson. Az orvosi tisztet Tüdös Kálmán dr. tisztü főorvos látja el, a katonaság részéről Wolf János ezredes lesz az elnök.

A sorozást a Pavillon-laktanyában tartják meg és azon Debreczen város részéről 1100 hadköteles vesz részt.

A kereskedők egységes

zárórája.

Tüntetések nap-nap után.

A kereskedők egységes zárójának a megvalósítása Debreczenben is megtörik egy-két kereskedő maradiságán, akik nem hajlandók rab-szolgaként kihasznált alkalmazottaknak a minimális pihenési időt megadni és tiltakoznak az egységes záróra ellen.

Estéről-estére napirenden vannak a tüntetések, amelyeket rendőrök osztatnak rendesen széjjel. Különösen hevesek voltak tegnap és tegnapelőtt este a tüntetések, amikor is több előállítás is történt.

Az alkalmazottak most a következő kiáltvánnyal fordulnak a közönséghez:

Debreczen vásárló közönségéhez!

Abban a nagy harcunkban, melyet a testünk-lelkünk megőrlő munkaidőnk korlátozásaért vívunk — a vásárló közönség jóindulatára apellálunk.

Tiszteletteljes kérelmünk a vásárló közönséghez: szíveskedjenek szükségleteiket reggel fél 7 órától esti 7 óráig beszerezni annál is inkább, mert a határidőkön kívül jelentkező vásárlókat a kereskedelmi alkalmazottak ellenségeinek tekintjük és mint ilyenekkel szemben fogunk viselkedni.

A debreczeni kereskedelmi alkalmazottak.

A debreczeni szociáldemokrata párt azonosította magát a kereskedelmi alkalmazottakkal, noha azoknak legnagyobb része nem tartozik a pártkötelékhez: a pártvezetőségnek nagyon helyesen az volt az álláspontja, hogy egy ilyen nagy horderejű mozgalmat teljes erejével támogatnia kell. A párt végrehajtó bizottsága a kereskedőkhez a következő felhívást bocsátotta ki:

Debreczen kereskedőihez!

Az utóbbi napok eseményei kétségtelenné tették azt, hogy a kereskedelmi alkalmazottak a végső kig el vannak szárvá érdekeiknek megvédelmezésére. De bebizonyították ezen események azt is, — hogy még mindig vannak kereskedők, akik nem hajlandók a zárásnyitási szabályozását respektálni. Ép ezért kijelentjük, hogy a kereskedelmi alkalmazottaknak a zárásnyitási szabályozásához fűződő veszélyezett érdekeit az össz-munkásság oltalma alá helyezzük.

A debreczeni szociáldemokrata-párt végrehajtó-bizottsága.

Nincs kétség aziránt, hogy a kereskedelmi alkalmazottak harca rövidesen eredménytel fog végződni és az üzletek egységes zárójára meg fog valósulni Debreczenben.

Felpofozott aradi ezredes.

A haragos kapitányné.

Egy aktuális visszaemlékezés

A munkácsi nevezetes pofon Vay Sándor ismert írónak eszébe juttatta azt a híres esetet, amikor Aradon egy kapitány kardos felesége a hivatalában felpofozott egy ezredeset. A történet évekkel ezelőtt történt s arra még most is sokan emlékeznek. A kapitányné tisztességes, de rettentően szabadszájú menyecske volt. Afélsúlyosított kiadásu Madame Sans-Gêne. Ezért aztán kigyót-békát kiáltottak reá. Történt, hogy egy társaságban újra kezdték rágni a kapitánynét. Ott volt az ezredes is, de vagy nem hallotta a sok rágalmat, vagy nem is akarta hallani, denikve nem kelt alantas tisztje feleségének védelmére.

Pedig katonáknál ez is gravamen. Mert a katonáknak szem előtt kell mindig tartani az esprit de corps-t. A szajás kapitánynénak fülébe jutott a dolog. Eppen a piacon vásárolt. A kutyamosó kosára tele volt már kalarábéval, salátával.

— Maga csak menjen haza, — szolt rá a privátdienerre. — Jövök mingyárt. Gyujtson addig tüzet a sparrherbe...

S mint akinek egyéb gondja sincsen, futott a Regimentskanzleiba.

Eppen valami ügyes-bajos aktákat forgatott az ezredes, amikor nyílt az az ajtó s mint a forgószél, berobbant a kapitányné. Még a chignonja is ferdén állt a nagy szaladástól. S lángolt az arca, akárcsak egy félliter kontusowkát kebelezett volna be.

De a másik percben lángolt már az obester ur orcája is. Ugy képen teremtette a harcias dáma, ott maradt mind az öt ujjának a lenyomata. — Csak mikor már a pofát elcsattant, akkor magyarázta meg, miért szolgált rá erre a női kézimunkára az ezredes ur.

A pofonvert hadfi kitűnő katona volt. Rettenetesen elbusulta magát. Nem éli tul ezt a szegysent. Vagy legalább is quietál. Egy felpofozott katona nem érdemes a császár kabátjára.

Még aznap meg is írta, el is küldötte Temesvárra felettes hatóságának a lemondását.

Nem szivesen bocsátották el a jó katonát. A lemondást nem is motíválta kellőképen. Csak úgy körülírta. Fölcitálták nyomban. Mikor elmondta a kázust, a hadtestparancsnok elmoslyodott. Erre nincs kádencia a katonai törvényekben.

— Asszonypof... Asszonypof... Mi a ménkűt csináljunk magával?

Ismételgette a legfőbb följebbvaló, aki mellékesen szintén magyar ember volt, mint a quietálni akaró obester.

Gondolkozott, csak gondolkodott. Aztán kibökte:

— Tudja mit, nagy eset ez. Menjjen föl Bécsbe. Még magasabb fórum elé.

— Befehl is' Befehl... Az obester fölment Bécsbe. Küldték ott is Pontiusból Pilátusig. De csak nem tudták a fő-fő osztrák katonai melétóságok sem, mit csináljanak vele.

Sok huza-vona után igen-igen magas forum elé kerül az aradi pof kázusa. Citálják az obestert.

Felöltözött nagy parádéba, — s mint a cövek megállt a legfelső parancsnoka előtt.

— Na, also heraus mit der Farb'... Biztatta mosolyogva kitűnő katonáját a király.

Az obester ur, mint a drukkoló diák, elmondott mindent szépen, rendesen. A legislegfelső kommandáns hallgatta. Végére kedélyesen elmoslyodott az is:

— Hát, hogy nem védte a tisztjének a feleségét, azt nem jól tette. Az neglignetia volt — legalább is. De ami a pofot illeti, hiszen maga magyar... jól tudhatja a közmondást: asszonypof — kancárkús... nem számol.

Persze nem lett semmi a quietálásból — csak eltransferáltak valahová Bukovinába, a kapitányt pedig Stájerba, és az egész történet elsimult szépen, csöndesen.

A fejlődő magyar aviatika

Nyolc repülőképes gép a Rákoson.

A rékosi hangárvárosban szokatlannul élénk az élet. Soha még a magyar aviatika ilyen szép reményekre jogosító helyzetben nem volt. Ujgépek nemcsak hogy elég nagy számmal vannak, hanem az új és jó motorok is kezdenek részt venni a magyar aviatikában.

Az elmúlt hét már mintegy előfutárja volt a magyar aviatika készülő eseményeinek. A Rákoson napnap után repült Prodam Guidó és Lányi Antal, a vidéken pedig Tóth József és Kvasz András rendeztek jól sikerült látványos repüléseket.

Ezen a héten három új gép nyer betelevezést. Svachulay Sándornak, a leghíresebb magyar konstruktornak acélvázaz monoplánja, az Albatrosz az első ezek között. Az új gép mindenben megfelel annak a várakozásnak, amelyet a szakemberek Svachulay tehetségétől vártak.

Székely Mihály acélvázaz monoplánja már hetek óta készen állott, de csak most jött meg a motorja, egy 50 lóerős Oerlikon, amelyet egy két napon belül beszerelnek a gépbe s akkor szintén repülőképes állapotban lesz.

Egy harmadik gép, amely szintén e héten készül el, a Lazarus-féle, 30 lóerős Darraque-motorral felszerelt monoplán.

Ha ezekhez hozzávesszük a jelenleg repülőképes állapotban levő két Horváth-monoplánt, Lányi Antal katonai biplánját, valamint a vidéken levő Tóth- és Kvasz-monoplánokat, akkor örömmel állapíthatjuk meg, hogy egyidően nyolc repülőképes magyar gép áll készen, a repülőképes szót a szó legszorosabb értelmében véve. Ilyen jól em nem állt a magyar aviatika és nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy ez a Magyar Aero Klub és a kereskedelmi miniszterium ez évi eredményes támogatásának legszebb bizonyítéka.

A vak tragédiája.

Az öngyilkos szováti öregasszony

Öreg, tehetetlen asszony dobta el magát a Szováton tegnap délben az életet. Ott állott már szegény asszony a sír szélén, de a sok szenvedés és nyomorúság nem hagyta véle megvárni, míg lekaszája a halál. Öngyilkos kézzel vetett végett nyomorúságos, kintjelen éle élek.

Az öngyilkosságról a következőket jelentjük:

Özv. Kérész Sándorné, az öngyilkos asszony valamikor jobb napokat látott. Férje után maradt egy kis vagyona, amelyből élte fogytáig nyugodtan éldegélhetett volna.

Amde mindig akadnak rossz emberek, kapzsi rokonok, akik minden eszközt, módot megragadnak, csak hogy elkaparintassák más becsületes vagyont.

Igy járt a szegény öreg özvegy asszony is. Addig áskálódta vagyona ellen, míg egy szépnapon arra ebredt fel, hogy bizony már nincs már neki semmije.

Az anyagi bajokhoz még testi bajok is járultak. Betegség lepte meg az öregasszonyt, melyből kifolyólag elvesztette látását. Az örökös éjszaka borult szegény öreg asszonyra a maga nagy vigasztalanságával.

Ilyen körülmények között igazán nem lehetett csodálkozni azon, hogy az öreg asszony elvesztette az élethez való kedvét. Hozzá tartozói előtt folyton hangoztatta, hogy százszor inkább kívánja a halált, mint ezt a nyomorúságos életet.

Tegnap délben aztán végzett magával a szerencsétlen öreg asszony. Agya végére kendőt kötött s azt nyakára hurkolta, aztán levetette magát az ágyról. A hurok összefonódott a nyaka körül s megfojtotta a szerencsétlent.

Az öngyilkos öregasszonyt, mivel az öngyilkosságot kétséget kizárólag megállapították, boncolás mellőzésével temetik el.

Mit is kellene?

Egy szomorú utcai jelenet.

Valamelyik mellékutcában egy öreg ur lába megcsuszott, elbukott a kövezeten, a feje odavágódott egy házsarok éles kövébe és vérző koponyával terült el a földön. Esméletlenül feküdt bezuott koponyával az utca szélén. Az arrajárók megálltak és hamarosan nagy tömeg vette körül a vérző embert.

— A rendőrséget kellene értesíteni — mondotta szájalomtól rezgő hangon egy idősebb hölgy.

— A rendőrség itt semmit sem tehet. A mentőknek kellene telefonálni, hogy kocsit küldjenek.

— Egy konflisba kellene felrakni; az olcsó is, meg hamar meg is van — szolt egy házmasterne, aki attól félt, hogy az ő kapujába viszik be a beteget.

— Mindenekelőtt a személyi adatait kellene megállapítani s a hozzátartozóit kellene értesíteni — jegyezte meg egy feszes tartásu öreg ur, szemelláthatólag valami nyugalmazott hivatalnok.

— Talán a seb nem is olyan komoly és nem a hozzátartozóit megértesíteni — szolt közbe nagy féltéken egy fiatal menyecske.

— A kapujába kellene vinni s orvost hívti, hogy a sebeit vizsgálja meg.

Egy arany szemüveges ur dühösen hallgatja ezeket a megjegyzéseket, — aztán hamarosan odavágja:

— Kevesebbet kellene beszélni és tenni kellene már valamit. Szól és nyugodtan tovább lép.

Közben új meg új ideák merülnek fel s az öreg ur még mindig ott hever a csendes mellékutca nap-sütötte kövezetén, már egy negyed-órája, már egy félórája...

Az öreg ur elvérzik.

Tömött sorokban veszik körül a szerencsétlent a kíváncsi bábámszkodók. Egyre többen vannak és egyre többen kérdezik:

— Mit is kellene?...

Temetés

csendőrfedezettel.

Botrányra botrányt provokál a plébános.

Kulán érdekes és pártját ritkító eset történt: A községben Kersch Mihály plébános akaratából — csendőrfedezettel temettek. A halott, kinek ilyen díszkíséretet kellett adni, Szukola Vince fiatal földbirtokosnak a felesége, kinek az volt az "ő nagy büne, hogy urával csak polgári házasságot kötött, ellenben egyháziilag nem áldatta meg azt. A plébános most megtagadta a temetési szertartást és kijelentette, azt is, hogy az elhunytat nem enged i a Szukola-család sírboltjában elhelyezni. A férj azonban nem nyugodott meg a határozatban, hanem fölkerlte a cservenkai lelkészt, hogy kassa el a temetési szertartást, másrészt pedig karhatalomért fordult a közigazgatási hatósághoz, hogy a családi sírboltot megnyitathassa — elhunyt felesége számára.

A temetést, mely e hó 4-én történt meg, a református lelkészgyászbeszéde nyitotta meg. Ezután megindult a menet, melyhez csatlakozott a dr. Buday Pál főszolgabíró által kirendelt csendőri karhatalom. A temetőben az egyházi hatóság képviselőjében a sijnásó tiltakozott az ellen, hogy a holttestet a családi sírboltban helyezték el és erre a célra a temető szélén egy frissen ásott sirt jelölt meg. A tiltakozást azonban senki sem vette figyelembe.

A plébánosi okvetetlenkedésnek ez a radikális elintézése az egész községben nagy megnyugvást keltett.

A tanoncotthont legközelebb felállítják Debreczenben.

Az iparos tanoncotthonok szaporításáról most számos akciót szorgalmazznak az iparkamarák. Ugyanis a tanonchiányon, iparosságunk anynyit emlegetett súlyos baján nagyot segítenek a tanoncotthonok.

Ilyen tanoncotthont, amely tehát csak a legnagyobb mértékben üdvös lehet egy városra nézve, legközelebb Debreczen fog kapni. A debreczeni ipartestület a minap egy állandó állami tanoncotthon létesítését kérte a minisztertől s így ezzel a kérelmével kapcsolatban kijelentette, — hogy amennyiben ez nem volna lehetséges, a saját hatáskörében is hajlandó megvalósítani ezt a tervet, természetesen azzal a feltétellel, hogy az állam némi anyagi támogatással járuljon hozzá.

E fölterjesztésre a kereskedelmi miniszter értesítette a debreczeni kamarát és ipartestületet, hogy hajlandó segíteni öt éven át ötezer korona államszegéllyel az ipartestület tanoncotthonát azzal a feltétellel, hogy ez a tanoncotthon azután kötelezettséget vállal legalább 25 tanonc-állandó eltartására és nevelésére.

Az esetben, ha a tanoncotthon hajlandó volna ezt a létszámot valamivel emelni, úgy az állam sem zárkózna el egy esetleges nagyobb segély kiutalásától.

Erről különben most a debreczeni ipartestület az előjárósági gyűléssel kapcsolatosan véglegesen és pedig — mint értesülünk — a tanoncotthon fölállításának javára fog határozni.

Szerelmi dráma Miskolczon.

A Tetemváron ma hajnalban véres szerelmi dráma játszódott le, melynek főszereplő egy közkatona és egy cselédleány.

A Tetemvár-utca 5. számú házban szolgál Patera Mária díjgyőri születésű, 22 éves cselédleány. Gazdái nyaralnak s így a cselédleány teljesen egyedül lakik a lakásban, ahonnan ma hajnalban rémes sikoltozás hangzott ki. A szomszédok a jajgatásra előrohantak és az előszobába érve, véreben látták a leányt és Viniczai Ferencz, élelmezési közkatona is.

Előhívták a mentőket akik Viniczai a lakonyába, Patera Mária pedig a z Erzsébet-kórházba szállították. Egyidejűleg értesítették a rendőrséget melynek részéről a kor reggeli órákban Horváth Károly rendőrkapitány ment ki az Erzsébet-kórházba, a leány kihallgatása végett. A leány elmondta, hogy mintegy fél év óta van szerelmi viszonya Viniczaival, aki tegnap éjjel 12 órakor meglátogatta a leányt. — Hajnali öt órakor Viniczai rumot hozatott és azt megitta. Aztán hirtelen kirántotta bajonettjét és így kiáltott fel:

— Most meg kell halnunk!
A leány nagyon megijedt és szeretőjének bajonettje elől berohant a

konyhából az előszobába. Viniczai utána rohant, átfogta a leányt és megcsókolta. A leány kétségbeesetten szabadulni igyekezett, de a katona erősen fogta, karjával oda-szorította a fogashoz és bajonettjét kétszer egymásután a leány bal mellébe szurta. A leány az erős szurkosoktól fájdalmában összerogyott. Mikor Viniczai ezt látta, így szólt:

— Most már te úgy is meghalsz. meghalok én is!

Ezzel saját magán is gyengén szurkosította magát.

A rendőrség az ügyet látta a katona i hatóságához, mely ítélni fog a merénylő katona felett.

Nincs előleg!

Sztrájk gróf Tisza Kálmán uradalmában.

Tisza Kálmán gróf egyik birtokrészén 55 munkás aratja a búzát. Az arató-munkások között volt 10 feketebátori ember is, akik — a szerződés egyik pontjára hivatkozva — 20—20 korona előleget kértek az uradalomtól. Mert a családjuknak odahaza nem volt mit enni.

Az uradalom ezt a legalább is méltányos kérést nem akarta teljesíteni, mire a 10 ember összeszedte a batyuját és békében hazament, az éhezni családnak máshonnan keresni kényeret.

Másnap megjelentek Feketebátorban a csendőrök és a tíz embert vsszahajtották az uradalomba, hogy dolgozzanak. Kijelentették, hogy szívesen dolgoznak, béremelést sem kérnek, csak az előleget adják meg nekik. Az uradalom azonban hajthatatlan maradt s bár a szerződésben van egy pont, amely szerint a munkásoknak joguk van méltányos előleget kérni, a kívánságot nem teljesítette, mire a bátori emberek kijelentették, hogy nem dolgoznak.

Erre aztán egy csendőr és egy katona előállította őket a főszolgabírószákhöz, ahol tíz-tíz napi elzárásra ítélték őket s a büntetést felelőre való tekintet nélkül nyomban végre is hajtották rajtuk.

Titokzatos mérgezések.

Két testvér élet és halál között

Letűntek azok az idők, amikor még a javassasszonyok jó pénzért, kevés kockázattal eltehettek valakit láb alól az obligát szerencsikával. De az újabb időben is, különösen a falusi mérgezési eseteknél, még mindig kísért a kételkedés szelleme, mert a legtöbb mérgezésnél kiderült eddig, hogy nem a véletlen volt a halálos esetek rugói.

Most a biharmegyei Értarsa községben történt két különös és titokzatos háttérű mérgezés eset. Két testvér, Deák József és Deák Ferencz együtt mulattak a napokban az egyik értarsai kocsmában, több legény társaságában. Mikor már alaposan felhajtottak a garatra, a két testvér hazafelé indult. Deák József már utközben rosszul érezte magát és alig

birt hazavánszorogni. Mikor hazaérték, mindketten lefeküdték és heves fájdalomról kezdtek panaszkodni. — Mikor a legények szülei látták, hogy a fiuk arca eltorzul és kékre változik, mindjárt orvosért mentek. Az orvos mérgezést állapított meg, de a mérég nemére nem tudott biztos megállapítást adni, amint ez a bizonyítványból is kitűnik, melylyel a fiukat a kórházba küldte.

Tegnap hozták be a két Deákfiút Értarsáról. Mindkeppen mérgezési tünetek között betegedtek meg. A községi orvos metyl-alkohol mérgezést konstatált, mi azonban az eddigi diagnózis alapján, azt hisszük, hogy belladonna-mérgezés van jelen. A betegek eszméletükön kívül vannak és nagyon is zavaros feleleteket adnak. Valószínű, hogy nem lehet őket a legnagyobb gondozás és kísérletek mellett sem megmenteni.

HIREK.

Nyárközép.

Néhány nap múlva, június 16-án lesz nyár közepe s az ugynevezett szép évszak állépi fejlődése zenitjét. Már június 22-én alig észrevehetően, majd nagyobb mértékben meg rövidült a nappal, s július közepén a nap már negyedórával korábban kel s ugyanannyival korábban nyugszik, mint napjegygen napján. A hőségnek azonban — normális körülmények közt — még emelkednie kell, mert csak a július 24. kezdődő kánikula szokta meghozni a legmelegebb napot, mely 137 éves feljegyzések szerint agusztus legelső napjaira esik.

Az idén azonban az elmélet rá-cáfolt a gyakorlatra s egészen abnormális eltérésekkel lepett meg bennünket. Mint Északindjában, ahol rendszerint a május a legmelegebb hónap, nálunk is ez a tavaszi hónap hozta meg az eddigi legmagasabb hőfokot, még pedig 12-én, amely napon a hőmérő 29 C. fokot mutatott árnyékban. Juniushban a legnagyobb hőfok árnyékban 25.8 fok volt, s július első harmadában még ezt a hőmérsékletmagasságot sem lehetett elérni. Július hónap 9-éig a legmagasabb déli hőmérséklet árnyékban csak 23 fok volt, ami körülbelül Skócia vagy Délnorvégia nyári hőmérsékletének felel meg. Evvel a városi embernek nagyon kellemes temperatúrával gazdag csapadék is össze volt kötve s július 1-től 6-ig 37 mm. eső esett, éppen az egész júliusi átlagos csapadéknak a fele. Nem egészen alaptalan tehát az a félelem, hogy az idén száraz nyár helyett olyanféle erős nyár fenyeget, amilyen az 1909. és 1910. évi volt. Az időjárás eddigi lefolyásának mérlege: enyhe tél, nagyon meleg március, hűvös április és még hűvösebb május, míg a nagyobb divergencia csak juniushban kezdődött.

Figyelemreméltó jelenség, hogy az idei juniushban a depressziós viharterület kifejezetten Északnyugat-Európa volt, míg Oroszországnak az idén sokkal melegebb júniusa volt, mint 1911-ben. Az oroszországi és délkelet-európai meleg júniusi időjárás nem csekély mértékben járul ahhoz, hogy Közép-Európában a hűvös időjárás és az eső június 1-én megkezdődjék. Jelenleg az eső egész Oroszországra kiterjedt, míg Északnyugat-Európában rendkívül magas-

ra emelkedett a légnyomás, úgy, hogy a helyzet most jobban hasonlít a tavalyihoz, mint az 1910. évihez. — Ebből körülbelül az következnek, hogy az a nagy ellentét, mely a múlt évben június első és második fele közt fennállott, az idén újból be fog következni.

Az elmúlt évben a hőmérséklet július 1-től 17-éig 0.9 fokkal maradt alatta a normálisnak s csak 18-án kezdődött a nagy nyári meleg, mely a higanymérkőzést július két utolsó hetében átlag 3 és fél fokkal tartotta a normális hőfok felett. Az idén az ellentét alig lesz ekkora, mert a június átlag 1.2 fokkal melegebb volt a normálisnál.

A nagy hőség beálltával heves zivatarok várhatók, mert a június szegény volt ezekben.

— **Aratás utáni nincs végrehajtás.** A pénzügyigazgatóságokhoz érdekes rendelet érkezett a pénzügyminiszter aláírásával. Elrendeli, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adózók hátralékok adója iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utáni szüneteljen. A gazdaközönség éppen ebben az időben szenved a legnagyobb pénzügyi szükségben és most vannak a legtöbb kiadásai. Jogos és méltányos tehát, ha felesleges zaklatástól megkímélik őket. A városok lakosaira ez az intézkedés nem vonatkozik.

— **A Petőfi-dalkör kirándulása.** A Szávay Gyula elnökle alatt működő Petőfi-dalkör vasárnap, e hó 14-én kirándulást rendez a Bocskai-kertbe. A kedélyes délutáni kirándulást érdekes műsorral fűszerezik. A műsor a következő: Nyitány, a cigány-zenekar által. Dalkör működése. Szőke István bariton szólója, hegedűn kíséri Horváth Gyula. Szappanos Margit magánjelenete. Faragó Andor és Pásztor György drámai jelenete. címe: A birtok elűt. Dalkör működése. Barna Eszti vígmagánjelenete. Kelemen Imre monológja. Szabó Sándor és Ambrus Préter flotta-duettje. Agoston Nusika magánjelenete. — Szabó Sándor: piccolo-szóló. Barna Eszti ke II-ik monológja. Dalkör működése. Műsorváltozás fenntartatik. Belépti díj nincs. Indulás vasárnap délután 2 óra 10 perces vonattal.

— **A harcserű lögyakorlat.** Értesítetik a nagyközönséget, hogy a m. kir. debreczeni 3. honvéd gyalogezred a Hajduhadház községtől keletre fekvő nagylegelőn, keleti irányban tartandó harcserű lögyakorlatot, nem mint hirdetve volt, július 29. és 30-án, hanem július hó 26. és 27. napjain reggel 7 órától 1 óráig tartja.

— **Öngyilkos lett, mert megvakult.** Sápon Szilágyi Imre 58 éves napszámos afeletti elkeseredésében, hogy mindkét szemére megvakult és így családja fenntartásáról gondoskodni nem tudott, tegnap éjjel lakásának mestergerendájára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, már halott volt.

— **Megszökött feleség.** Kalmazti Hugó Pásti-utca 3. szám alatti lakost furcsa és kellemetlen meglepetés érte tegnap este. B. neje megszökött tőle, ami magában véve még nem lett volna olyan tragikus, tekintettel arra, hogy a házasságuk között nem a legpéldásabb családi béke honolt. Nagyobb baj azonban az, hogy a szökevény asszony magával vitte a faképnél hagyott férjének mintegy 400 korona értékű ékszer-készletét, összes ruhaneműt és egy nagy csomó készpénzt. A rendőrség most keresi a szökevény asszonyt.

— **Eltűnt anya és fia.** Szűcs Mihályné született Kádár Juliánna hajduhadházi születésű, 55 éves, közepmagas, szőke arcú, kékes szemű asszony férjének Haláp 124. sz. alatti lakásáról Nagy Sándor nevű 15 éves fiával együtt eltűnt. A rendőrség nyomozza.

— **Tolvaj a cselédszobában.** Blum Adolf Csapó-utca 37. szám alatti lakásának cselédszobájából valaki egy dunyhát és egy párnát ellopott.

— **A hercegkisasszony autója.** A fiatal Viktória Lujza hercegnőről, a német császár leányáról érdekes eset derült ki most. Míg felséges édesapja a finn vizeken szövőgetett barátságot az orosz cárral, a hercegnő beteg édesanyjával együtt maradt Potsdamban. És mert gyöngékedő édesanyja sem nagyon tarthatta szemmel, gyakran járt automobilján a városba. Nem akarta azonban, hogy felismerjék és alattvalói hódolatban részesítsék olyankor is, amikor nincs ijjesmire hangolva, azért levakartatta az automobilról a császári koronát. Így járkált néhány napig Berlin utcáin, amikor egyszerre megint csak az automobilon volt a császári korona, édesanyja pedig bizalmasan kérdőre vonta, hogy mire való ez a szerény inkognitó.

— Mégse járja, hogy sebes hajtás miatt mindig felírnak a rendőrök — mondta a hercegnő s az udvar megelégedett ezzel a magyarázattal.

— **Halálózások.** Debreczenben a mai napon elhaláloztak: Szitó Margit és Varga Imre ácssegéd.

— **A keresztesi csizmadia.** Keresztesen mulatságos kis eseten nevetnek most a falubeliek. Van a községben egy jóvaló csizmadia mester, ügyes iparos, de az utóbbi időben ivásnak adta magát és elhanyagolta a mesteriségét. Persze a kundsáftok emiatt elfordultak tőle. A derék mester, mondjuk így: üzleti könyveit átvizsgálása alkalmával arra a szomorú meggyőződésre jutott, hogy a forgalom alaposan megcsappant a műhelyében. Gondolt hát egyet, nagyt és tegnap délután pergő dobszóval járta végig a falut a kishíró. Megállt minden sarkon, megverte a dobát, és előhúzott egy cédulát, amelyről olvasta a következő értesítést: «Adatik tudtára mindenkinek, akit illet, miszerint B. Károly csizmadia és cipész mester ezentul józan életet fog élni, nem iszik, nem jár korcsmába, jó javítókat készít s állandóan a műhelyében munkában található.» A keresztesiek jókedvűen fogadták a hírt s a mester csakugyan komolyan hozzálát a munkához. Beiratkozik a Good Templarba s szeszt többé nem iszik — ha nincs.

— **Nők a kaszinóban.** Aknaszlatinai lefőzte a világot. Amiért az angol nők hiába ontják még vérüket is s töltik meg velük a börtönöket, Aknaszlatinán kardcsapás, népgyűlés nélkül nyerték el a nők a szavazati jogot. Az aknaszlatinai kaszinó ugyanígy Wiesner Adolf főbányatanácsos, kaszinói elnök elnöklése alatt a minap tartotta évi rendes közgyűlést, melyen választmányát újjáalakította. Miután a kaszinónak nőtagei is vannak, a választmányba két nőtageot is beválasztottak. Az első női kaszinói választmányi tagok Gyurits Kamilla tanárnő és Fejér Lajosné állami tanítónő, akik mindazon jogokat élvezik, amit a férfi választmányi tagok s így a kaszinó ügyeiben szavazati joggal is bírnak. A közgyűlés a két új választmányi tagot lelkes ünnepségben részesítette.

— **A siklósi hírneves tambura zenekar és daltársulat** ma és a következő napokon Farkas Dezső karmester, jeles fuvolista közreműködésével, a Magyar Király-kávéházban zeneestélyt tart. A zenekar legutóbb Festetich Tasziló herceg előtt hangversenyzett és kitüntető elismerésben részesült.

— **Jóírásu leány kiadóhivatalunkba felvétetik. Könyvelésben jártas előnyben részesül.**

Elfogták

Schwarz Johanna gyilkosát

Tagad a tettes.

Immár másfél hónapja annak, hogy a Dohány-utca 47. szám alatti meggyilkolták és kirabolták Schwarz Johanna rendőri felügyelet alatt álló lányt. Már szinte úgy látszott, hogy a gyilkost a rendőrség futni engedi, amikor most a véletlenség a rendőrség kezébe adta a Dohány-utcai rablógyilkosság tettesét. Schwarz Johannát egy Rosenfeld Lajos nevű nyomdász ölte meg.

A rablógyilkosság szenzációs fejleményei a következők:

A gyanus gyűrű

Az Országos Zálogkölcsonintézet Ullői-ut 6. szám alatt levő fiókjában a zálogintézeteket szemeltartó titkosrendőr-osztály két tagja egy gyanus marquis gyűrűt talált. A detektívosztály ugyanis a rablógyilkosság óta állandóan szemeltartotta a zálogházakat, mert igen jól tudták, hogy Schwartz Johanna gyilkosa előbb-utóbb értékesíteni fogja az elrabolt ékszereket. A két detektív a marquis gyűrűben a kirabolt utcaleány ékszerét vélte felismerni. Mivel azonban nem akartak tovább a bizonytalanságban tapogatódzni, a múlt hét folyamán beidéztek Renner Dániel ékszerészt, akinek az Akácfa-utcában van az üzlete. — Schwartz Johanna ő tőle vásárolta az ékszereit. A detektívek gyanuja igaznak bizonyult, Renner Dániel határozottan felismerte a gyűrűt.

A biztos nyom tehát meg volt. A gyűrű Schwarz Johannáé volt, a zálogba tevő pedig a gyilkos. Nehéz és borzasztó nyomozás indult meg annak megállapítása végett, hogy ki zálogosította el a gyűrűt.

Nyomozás a zálogházban.

Az Ullői-ut 6. szám alatt levő fiók-zálogintézetbe megjelent Kertész Mór ékszerész, akinek a Király-utca 58. szám alatt van üzlete és a gyanus marquis gyűrű után kérdezősködött.

Kertész zálogházi ékszerek eladásával és vételével foglalkozik. A detektívek kérdésére elmondta, hogy egy fiatalember, a zálogcédulát eladta neki, s most ő azért jött be, hogy megnézze a gyűrűt.

Kertész Mór üzletében van alkalmazva Krazl Ottó tanonc is, aki a zálogcédula eladójáról a következő leírást adta: husz-huszonkét éves fiatal ember, zsirárdi kalapot visel és beretvált bajuszu.

A detektívek Krazl Ottót megbízták azzal, hogy ő is kutasson a zálogcédula eladójáról, mert ha nyomra vezet a rendőrséget, nagy jutalmat kap.

A kis Krazl elfogátja a gyilkost.

Már úgy látszott, hogy a rendőrség az elindult nyomon nem ér el eredményt, amikor a kis Krazl, akinek detektív-önérzetét alaposan megnövelte a rendőrség megbízása, — egy véletlenség folytán megtalálta és letartóztatta a gyilkost. A kis Krazl tegnap este a városligeti vurtsliban járt. Ott bámészkodott a ringlispil előtt, amikor az egyik lovon peckesen, vígan megpillantotta azt, aki után már napok óta kutatott, a zálogcédula eladóját. Azonnal a rendőrhöz szaladt, aki letartóztatta Schwarz Johanna gyilkosát.

Fölismerik a gyilkost

A gyilkost még a tegnapi est folyamán kihallgatta Krecsányi Kálmán detektívönök. A gyilkossággal gyanúsított fiatalember azonban mindent tagadott. A rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy Rosenfeld Lajosnak hívják és huszonkét éves és A Nap nyomdájában dolgozott.

A detektívek azonnal beidéztek azokat a tanukat, akiknek valómása már eddig is fontos bizonyítékokat szolgáltak a rablógyilkos ellen. Így beidéztek a Dohány-utca 47. sz. alól öt rendőri felügyelet alatt álló lányt, akik annak idején pontos szemleleírást adtak a gyilkosról. Ezek közül kettő határozottan felismerte Rosenfeldben Schwartz Johanna gyilkosát, három pedig nem tudott határozott választ adni. A rendőrség beidézte Szendrey Henriket és Kertészt, akik Rosenfeldben felismerték a Schwarz Johanna gyűrűjének elzálogosítottját, illetve a zálogcédula eladóját. Rosenfeld azonban még ennnyi bizonyíték alatt sem tört meg.

Beleszaladt a csendőrszuronyba.

Véres szenzációja van Fehérgyarmat községnek. Egy izgága legény támadt le a késsel a csendőrökre, mire ezek kénytelenek voltak fegyvert használni és a hetvenkedő legényt leszúrták, aki most súlyos sebeivel élet-halál közt lebeg.

A véres esetről tudósítók a következőket írja: Dávid Bálint óvári legénynek régóta fájt a foga Moldován Mihály fűpösdaróci gazda feleségére. Kerülgette is az asszonyt, de célt nem ért, mert az asszony nem hallgatott a szerelmes lovaszavaira. Ebből aztán viszály keletkezett Dávid és Moldován között.

Egyideig csak úgy hamu alatt izzott a harag közöttük, míg végre tegnap nagy erővel lobbant fel a gyűlölet lángja. Az asszony hogy hogynem, Fehérgyarmaton összerakult szerencsétlenül szerelmes lovasjával, aki — s ez csak természetes — újból kiűrtette szerelmes szive tartalmát. De hiába volt minden izzadása, az asszony hajthatatlan ma-

radt. Ez annyira felbőszítette az izzó Donzsánt, hogy se szó, se beszéd, amugy magyarmiskásan belémarkolt a hűséges asszony kontyába s nagy elkeseredésében cibálni kezdte az asszonyt.

Az asszony rémes sikoltozására az utca népe összefutott s valahogyan kiszabadították a szerelmes atyafi csontos karmaiból. Közben előkerült a férj is, aki nyomban jelentést tett a csendőrségnek az esetről.

A csendőrök csakhamar előkerítették a hősszerelmezt. Ez azonban a csendőrök láttára kést rántott s ezzel rontott a csendőrökre. De vesztére, mert a csendőrök szuronyt szegtek mellének, amibe az elvakult legény úgy beleszaladt, hogy még most is ágyban fekszik s jó szerencse, ha hónapok múlva lábra állhat. De akkor sem szabadlábba, mert lecsukják vakmerőségéért.

A csendőrség ugyanis Dávid ellen megindította az eljárást.

A gacsályi büntény.

A vő volt a gyilkos.

Abban a gyilkossági ügyben, amely a napokban követtek el Gacsályon, teljes világosság derült. A nyomozás összes eddigi adatait megsemmisítette Horváth Zsigmond gacsályi lakos, a felakasztott asszony veje, aki szerdán Piszle Tivadar csendőrmester előtt bevallotta, hogy a nyócsát ő akasztotta tel.

Horváth a vizsgálóbíró előtt a következő vallomást tette:

— Anyóssommal már több hónap óta haragban vagyok. A harag egy családi perpatvarból keletkezett, amikor az anyóssom engem a sárgaföldig leszírt. Akkor elhatároztam, hogy többé nem teszem be a lábam a házához.

Hétfőn a faluban az a hír kelt szárnyra, hogy én az anyóssomat megcsaltam s megloptam. A hírt az anyóssom maga terjesztette.

Egész nap viaskodtam önmagammal, míg végre elhatároztam, hogy felkeresem az anyóssomat és kérdőre vonom. Hétfőn este 8 óra tájban elmentem hozzá. Ő hidegen fogadott, azt mondván, hogy ilyen csavargó gazemberrel, mint én vagyok, nem is érdemes szóba állani.

Erre engem előntött a mérég s a kezem ütésre emeltem. Módosné ekkor elem ugrott s így kiáltott rám: — Gyilkos, még kezét emelsz rám? Üss meg, ha mersz!

Ezek a szavak nagyon felbőszítettek. Egy percig rettenetes harcot vívtam önmagammal s aztán lesújtottam reá.

— Az öregasszony az ütéstől megtántorodva, végig vágódott a földön. Akkor azt hittem, hogy megöltem anyóssomat s hogy bűnömöt elpálástoljam, felakasztottam a konyhában levő gerendéra, hogy azt a gyanút keltsem, mintha ő maga követte volna el az akasztást.

Morvay Károly vizsgálóbíró Horváthot előzetes letartóztatásba helyezte.

Aktualis strófák.

Valami a telefon mizériákról.

Ketten vagyunk a szerkesztőségben. A kollegám, meg én. Eszembe jut, hogy sürgősen beszélnem kell Fóká ügyvéddel egy halaszthatatlanul fontos ügyben. Tudom, hogy Fóká doktor rendkívül pontos ember, aki a hivatalos órákon túl egy percig sem marad tovább az irodájában. Tíz perc múlva lesz öt óra. Annyi időm már nincsen, hogy méltóztassam elfáradni hozzá, így kénytelen vagyok telefonice elintézni vele felette kényes és diszkrét beszélgetésünket.

Elszántan ülök le az íróasztalomhoz és csegetek a központnak. Az asztalomon fekszik a Pesti Hírlap egyik vasárnapi száma. Laposgatok benne és szemem megakad egy francia egyfelvonásos fordításon. Nagy nyenyec vagyok és végtelenül szeretem az ilyen pikáns csemegéket. Olivási kezdek.

Közben azonban néhányszor megforgatom a csengőt. — Semmi válasz.

Nem törődöm vele, mert az olvasmányom nagyszerűen izgató történet és jól mulatom rajta. El is felejtkeztem a beszélgetés sürgős voltáról.

Ismét csöngetek.

Most már hosszabban és erélyesen. Persze megint hiába. Egy darabig újból olvasok, de eszembe jut Fóká ügyvéd és most már még hangosabban, még erélyesebben csöngetek. Hiába.

Az órára nézek. Öt perccel múlt öt. Bosszant a dolog és dühösen csöngetek két teljes perccel át.

Végre! Egy mérges hang ordít a telefonba.

— Ne tessük türelmetlenkedni és annyit csengetni, mert le fogjuk szellettetni a telefont.

Ennek fele se tréfa. Megijedtem.

— De aranyos nagyság, több mint negyed órája várok már. Méltóztatásék a 6—06-tal összekapcsolni.

Abban a reményben, hogy mindjárt beszélhetek Fókával, a kagylót a fülem mellett tartom és így olvasom tovább a bájos vigjátékot. A végére értem és hangosan, szívből fölnevettem. A kollegám megszólalt:

— Mi az, Fóká megint valami szellemeset mondott?

— Jé, Fóká! — és ezzel jobbra olve rklizni kezdek. A fülemhez emelem a kagylót és hallom, amint a központban kaotikus összevisszaságban beszélgetnek, trécselgetnek, nevetgélnek.

— Hallo!... Hallo!... Hallo!... központ!!

— Központ!

— A 6—06-ot kértem.

Es lokánikus rövidséggel megkapom az obligát választ:

— Mással beszél!

Pont. Nincs tovább.

Ujabb öt perc

mult el. Csengetek. Még egyszer csengetek. Ötször csengetek.

— Központ!

— Kérem a 6—06-ot!

Néhány perc múlva csenget a telefon.

Meglepő gyorsaság.

— Halló, ki ott?

— Itt a debreczeni rabsegélyző egylet elnöke!

— Pardon, téves kapcsolat. Kérem lecsengetni.

Leccsenget ő, leccsengetek én. Vége. Reszketek a dűhtől és, hogy kipihenjem magam, lefekszem a redakció díványjára. Eppen elsundítottam, amikor élesen berreg a telefon.

E Odarohanok.

A központ kívánt engem.

— Végeztek?

— Tévesen kapcsolt nagyság. Én a 6—0-ot kértem, Ohagyság pedig a rabsegélyző egylet elnökét hozta.

— Azonnal, — szólt és én visszafeküdtem. Dühös voltam, szörnyen dühös. Eppen valami nagyot mondtam amikor az előbbi éles csengetés megisméllődött. Na végre gondoltam és siettem a telefonhoz.

— Halló! Halló! a központ!

— A 6—06 nem jelentkezik.

— Köszönöm!

Az óra mindjárt fél hatot mutat.

Tehát majdnem háromnegyed órát kellett várnom, hogy végre is megtudjam, hogy a —066 nem jelentkezik. És mondja még valaki, hogy a telefon nem hasznos és gyors eszköz. A telefon az, csak telefon-központok ne volnának.

Közgazdaság.

Árverés a máv.-nál. A vasuti állomáson e hó 17-én fél kilenc órakor árverés útján eladásra kerülnek a visszamaradt cikkek. Jegyzék a kamaránál kapható.

Katonai bakkancs- és ciposzállítás a kisiparnak. A kereskedelmi miniszteriumban e napokban tartották meg a kamarák részvételével azt a tanácskozást, mely a honvédség lábelleni szükségleteiből a kisiparra eső rész felett határoz. A kamara kerületéből kilenc kisiparosokból alakult vállalkozó társaság pályázott szállításra. A debreczeni kamarát e gyűlésen Szávay titkár képviselte. A felosztásnál a 12.000 pár összes mennyiségből a debreczeni kamara pályázó kisiparosaira 1710 párt lehetett kiosztani. A közös hadsereg szükségleteiből hasonló eljárás útján nemrégiben ugyancsak a debreczeni kamarai kerület iparosaira 4000 pár esett.

Butorok és berendezési tárgyak eladása. A kereskedelmi és iparkamara mostani székházából (Piac-u. 69.) elköltözni készülvén, a hivatali helyiségekben s részben a titkár lakásán mindenféle berendezési tárgy és butortartat kerül eladásra. Vas- és gázkályhák, takaréktűzhely, íróasztalok, lámpák, csillárok, könyvtári és egyéb szekrények, székek, fogasok, ruhatári szerelvények, címeres vas zászlórúdak stb. vannak szabott jutányos árdak stb. vannak szabott jutányos árban eladásra. A tárgyak megtekinthetők d. e. 11—12 és d. u. 3—4 között a kamara házában, a titkári hivatalban, (Piac-u. 69., I. em.)

Fajbaromfi-kiállítás. A földmivelésügyi kormány az idén is osztat ki fajbaromfiakat. Orpington, plimouth és magyar kendermagos kakasokat, pekingi gacsérokat, emdeni gunárokat és bronzpulykákat. A kiosztás szeptember végén és október elején történik. Kakasért vagy gacsérért 1 koronát, gunarért 2 koronát, pulykáért pedig 3 koronát kell fizetni. Kéréseket a földmivelésügyi miniszterhez címezve, a gazdasági felügyelőknél kell beadni.

A szerkesztésért felelős Voith György.

HÁRSFALVA gyógyfürdő klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta- és távírda. 230 méter magasságon fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1 — szeptember 30.** Gyönyörű fekvés. ózondus hársfa és fenyőfaerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő beléggző termek (Inhalatorism), savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvize kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-hörg- és tüdőhurut, máj- és lépaganatok, hólyaghurut, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histéria, szédülés, nehézlégzés, hipocondéria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakkór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Rézlethebb felvilágosítással szolgál

Hársfalva, Bereg megye.

a fürdőigazgatóság.

Mütrágya a gazda kincse!

Superfosfát Chilisalétrom
Káli-superfosfát Kénsavas ammoniák
Thomossalak Trágyagyöps
Kálics, Kainit Száritott feká.
Valamennyi műtrágyafajta waggonszámra és mázsaszámra megrendelhető

Moder építőanyagok

Cement Kavics
Mész Gipsz

Waggonszámra és kisebb mennyiségben jutányos áron megrendelhető!

Waggonhiány! már most mutatkozik indokolt, ha

SZÉN ÉS KOKSZ szükségletét most fedzi.

KLÁR ANDOR

Ipar- és Kereskedelmi Részvénytársaság

DEBRECZEN, Piac-u. 77.

Telefon 445. szám.

Raktárak: Margit-fürdőtelep. Telefon 358. szám.

BALATONFÜREDŐ gyógy- és tengerfürdő ZALA MEGYÉBEN. Posta, táírda, telefon helyben.

Fürdőidény május 26-tól szept. hó végéig.

Javallatok: Szívbetegségek, érelmeszesedés, vérszegénység, görvélykór, csusz, köszvény, a légzőszervek hurutos bántalmak, gyomor- és bélhurut, idült obstipáció- máj- és lépántalmak, női bajok és idegbántalmak.

Gyógyeszközök: Természetes, szénsavas fürdők. Sós-, fenyő-, tó-, nap- és légfürdők. Ivókura, savó- és szőlőgyógymód. Gyógytorna és orvosi masszázs. — Szorakozásról gondoskodva van. Gyógyterem, olvasóterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok lombos park, fenyvesliget, ténzene, naponkint színelőadások, hetenkint táncmulatság, sétacsolnakázás, kirándulások, lawn-tennisz.

VASUTI ÁLLOMÁSOK: A BALATONMELLÉKI VASUTON: BALATONFÜRED, a DÉLI VASUTON: SIÓFOK, hajón BALATONFÜREDRE, Vasuti szezonjegyek 33 és fél százalék kedvezménnyel menettérti jegyek. LAKÁSMEGRENDELÉSEK előleg beküldése mellett Lingl Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők.

A balatonfüredi dus lithiumos ásványvíz

mely mint étrendi víz igen kedvelt, szétküldése a fürdőigazgatóság által történik. Prospektust kívánatra díjmentesen küld

a fürdőigazgatóság.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszahozására legmegbízhatóbbak az

Evalon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. próbadoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerár

Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

HASZNÁLJON! Szaggatás, fejfájás, oldalnyílalás, hát- és derekfájdalmak ellen Dr. Borovszky-fele most már kellemes szagu

BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbatüveg 50 fillér.

Mosakodásra: szépitő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Ára 30 és 80 fillér.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.

Ára 20 és 40 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógytáraiban és drogériáiban.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: BATÁRY JIMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGUE-RIÁBAN,

DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő utraknál, — Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerárban. — Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Viszontelárusítók kerestetnek! — Kérjen ingyen használati utasítást! Próbátüveg állatorvosoknak ingyen

Központi Borolin-Főraktár Budapest, II. Margit-rakpart 45. szám.

SALVATOR

**GUMMI SARKÁK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGU!**

Mindenütt kapható.

Vezérképviselő: **Hermann Hirsch, Wien, VII-g/**

Fővárosi hölgyek legkedvencebb szépfőszere
a **FÖLDES-féle**

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító**. A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás mely valóban **meglepő, gyors és biztos**. A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Hár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kitéések**. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjaa az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.**

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Dobrossanban Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drög., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szaboszlón Barboo Zeigmend H.-Bésszerményben Ecsesy Gábor gyógyszerárakban.

VILLANY

Csillárok a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig jutányosan beszerelhetők. Továbbá mindenféle felszerelési cikkek, valódi **Dr. JUST WOLFRAMÉGÓK** 16-50 gyertyafényig Kor. 150

Földvárinál

Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat. Piac-utcai barak.

Telefon 188.

Gyár Széchenyi-u. 55.

Telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Előpatak

gyógyfürdő

nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szénsavas (neuheimi) fürdők.

kiváló jó eredménnyel használható a **gyomor-, vese-, h yag- és a méh hurutos bántalmánál, máj- és lépbajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknekél**. A nagyhirű előpataki **gyógyvizek** orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (neuheimi) fürdők, vízgyógyászati kezelés, masszázs, svéd torna d'átikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel**.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknekél a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

FEDÁK Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér-ért**

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.**
Vastagabb betűvel 10 (tiz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

LÉPCSŐHÁZI bejárattal kisebb butorozott szoba közel a főtérhez azonnal kiadó. Cim a kiadóban, **PORTÁLT** veszek, 6—8 méter széleset, jót. Piac-utca 15., irodában.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papír-árú üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

Ipariskolát végzett építési rajzó augusztus hó 1-re belépésre alkalmazást keres. Cime: Hamerschmidt Jenő Szombathely, Paragvár-u. 26.

Azonnali belépésre és állandó munkára keresek egy oly kefézőt munkásnőt, aki szépen szurkolni és behuzni tud. Jó fizetés és teljes ellátás, utiköltséggel együtt, biztosítva. Címem: Benedekfy Béla keféző mester, Zilah, Szilágy-megye.

ÖNT IS ÉRDEKLI! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletli étésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Ha van u. 17.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérért.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú 3 emeletes házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezhetni a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi bod-ga helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Wiener Adófnal Kossuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő egész napra könyvvel jelentkezhet Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közti.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal beléphet Eötvös utca 64.

BUTOROKAT konyhaberendezéseket raklárán tart Balint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidárú üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyol, harisnya és

párisi ujdonságokban

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Gyertyánliget

Máramaros-megye

a legszebb, legégszezezebb, klimatika...
Ondalatos szép magas fekvés, por- és szelmentes, ozonú, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészhető uszta vas-orrások. Többször rendezett gyógygyógyintézet. Legradikálisabb gyógyászer: verszegényes, csipke, fűgesség, neurasthénia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és jó állás. Igén meréselt árak. — Idény: május-október. Vasuti állomás: Nagy-Bocskó, Gyertyánliget. — Elérnyök: 1. Olcsó árak és leszállás elcsod. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Kézelt vasutállomás és jó közlekedés. Interurban telefon. A fűrdőigazgatóság.

Elektrotechnikai szakiskola.

Az összes elektrotechnikai és gépszakmák részére **laboratóriumokkal** és **tanulmányi helyekkel** ellátott technikai intézet.

Pozsony, Széchenyi-utca.

Oly tanulók részére, kik 2 év alatt ugy elméletileg mint gyakorlatilag

Elektrotechnikusok (Üzemvezetők stb.)

akarnak lenni a beiratkozás i. év szeptember 3-án kezdődik. Felvételnél 14—24 éves tanulók kik valamilyen közép, polgári avagy ipariskolát végeztek.

Az intézetben internátus is van.

Azon körülmény, hogy a villamosság ma az iparéletben mind nagyobb tért hódít meg, elég biztosíték annak ki e pályára adja gyermekét, hogy gazdag jövőt teremtett számára.

Jelentkezés naponta.

Kívánatra értesítést és felvilágosítást ad

Az igazgatóság.

Van szerencsénk értesíteni a t. gazdálkodó közönséget, hogy a mai naptól fogva megrendelésre szállítunk

arato-kenyeret

bármily nagyságban és mennyiségben.

Megrendeléseket felvesz **gyártelepünk**: Bőszörményi-ut 15. szám, telefon 924. és **gyári lerakataink**: Árpád-tér 4. sz., Csapó-utca 58. Hatvan-utca 35. Hunyadi-utca 3. Morgó-utca 9. Péterfia-utca 11. Salétrom-utca 2.

A t. gazdálkodó közönség pártfogását és támogatását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Gazdák Sütődéje R.-T.

Vendéglő átvétel!

Van szerencsém a negyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben, **Csapó-utca 14. szám alatt** a Halász László, régi (Törő-fő) Csokonay-hoz címzett

vendéglőt folyó évi július hó 1-én **átvettem.**

Naponta frissen csapoló kőbányai sör, valamint kitűnő borok állandóan a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak **KITÜNO MAGYAR-KONYHA**. Főidrekvésem, hogy a t. vendégimnek a legnagyobb megelégedését kiérdemeljem. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Lévai Izsó vendéglős.

Szent László (Püspök) hévviz-gyógyfürdő.

Nagyvárad mellett, Dants István fürdőbéri kezelésé alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírt 41° C. meleg természetes hévviz javulva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek reumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző borbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Nagy Ignác.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 korona 60 fill. és 8 korona közt váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hírlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással, Étterem, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükörfürdő és 13 kádfürdő kivül mórforrások is vannak rendszeresítve. Ujjonnan épült uszoda uszás tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 2 korona 40 fillérig. — Elsőrendű kitűnő zenekar. Telefonösszeköttetés Nagyváradal. — Villanyvilágítás. — A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérli saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.